

Службово-прикладні традиційні та східні єдиноборства

***Анотація.** У статті аналізується типологія сучасних змішаних єдиноборств. Визначено основні відмінності сучасних видів єдиноборств від традиційних напрямків за останні 60 років.*

***Ключові слова:** системи бойових мистецтв, внутрішні і зовнішні школи єдиноборств, змішані єдиноборства.*

Актуальність дослідження. Єдиноборства по суті своїй є похідними від найдавніших родових типів людської діяльності, наприклад від такої, як воєнна. Але в той же час єдиноборства виступали зосередженням творчого, розвиваючи особистість людини. У цьому синтезі загального і особливого криється основа інтересу до тематики єдиноборств, в тому числі і в руслі спеціальних наукових досліджень.

Висновки з моніторингу останніх досліджень і публікацій. Питання поняття та типології службово-прикладних традиційних та східних єдиноборств висвітлено в роботах Бахарева Ю., Долбишева Н., Маслова А., в книзі Вернера Линда «Енциклопедія бойового мистецтва» найбільш детально описано їх техніка, історія походження та філософські основи єдиноборств.

Мета дослідження полягає в з'ясуванні специфіки різних підходів до типології сучасних єдиноборств, визначити основні відмінності сучасних єдиноборств від традиційних напрямків за останні 60 років

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел, аналіз і систематизація документальних джерел, метод порівнянь і аналогії.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному світі існує безліч видів єдиноборств. Багато з них можуть стати видами спорту, для чого

посилено підлаштовуються під універсальні, які пред'являють до спорту особливі вимоги, адаптуються і спеціалізуються.

Інші єдиноборства, навпаки, вже будучи видами спорту, посилено шукають область свого прикладного застосування для чого універсалізують свою техніку і підлаштовуються під специфіку функціонування обраних прикладних практик.

Третя група єдиноборств сама по собі народжена даними прикладними практик, і є їх органічним доповненням, не прагнучи ні до спортивної спеціалізації, ні до універсального або загального вживання, залишаючись у сфері службового або військового призначення [1, с. 39].

Всі ці групи єдиноборств часто називаються «прикладними єдиноборствами», маючи при цьому принципово різний соціальний статус, різну діяльно-поведінкову специфіку і ступінь включеності в спортивний процес.

Якщо спробувати проаналізувати всю «палітру» сучасних спортивних єдиноборств, то можна відзначити, що вони досить динамічно розвиваються і мають у своїй структурі цілий ряд видів і підвидів [3, с. 55].

Так, в останні 60 років з'явилося безліч видів спорту, які відокремилися від традиційних напрямків, ввівши певні відмінності, що стосуються таких параметрів, як:

- факт дозволу ударних дій і ступінь контакту при їх нанесенні;
- дозволені і заборонені зони нанесення ударних дій;
- можливість використання і поєднання в поєдинку техніки боротьби в захопленні і ударної техніки руками і ногами;
- можливість застосування для ударних дій різних частин рук (передпліччя, лікті) і ніг (гомілка, коліна);
- наявність тих чи інших захисних пристосувань;
- відмінності в оцінці технічних дій (кількість балів) в боротьбі і ударній техніці;
- застосування нових видів зброї для фехтування (дерев'яні та пластикові макети ножів, мечів, макети автоматів та ін.);

– доповнення до поєдинків інших видів змагань (виконання формальних комплексів, розбивання дощок, демонстрація техніки самозахисту, подолання смуги перешкод з метанням холодної зброї і стрільбою в мішень і т. п.) та ін. [2, с. 140].

Висновки. Таким чином, бурхливий розвиток єдиноборств призвів до появи доповнень до традиційних видів спорту – боксу, боротьби (вільної та греко-римської) і фехтування нових, досить яскравих і відрізняються спортивних єдиноборств, таких як дзюдо, карате, теквондо, самбо, кікбоксинг, муай-тай, рукопашний бій, неопанкратіон (аматорський панкратіон), спортивно-бойове самбо, універсальний бій, сават, ушусаньда (санышоу), миксфайт (ММА), джиу-джитсу, айкідо, кендо, ножовий бій та ін. [4, с. 11].

При цьому багато з них не просто активно включені в систему підготовки військовослужбовців і співробітників правоохоронних структур, а й зародилися в силових структурах.

Список використаних джерел

1. Бахарев Ю. Восточные единоборства. Учебное пособие. Ю.А. Бахарев, В.П. Тупицын, С.Б. Панкратов, А.М. Морозов, А.С. Лобанов, И.А. Сорокин. Нижний Новгород: Нижегородский госуниверситет, 2018. 124 с
2. Долбишева Н. Основні напрями неолімпійського спорту. Спортивний вісник Придніпров'я. 2014. № 1. С. 138–144.
3. Энциклопедия боевых искусств. Вернер Линд: пер. с нем. А. В. Волкова. Ма Астрель. АСТ, 2007. 864 с.
4. Маслов А. А. Энциклопедия восточных боевых искусств. Воины и мудрецы страны Восходящего солнца. Москва. Гала ПРЕСС, 2000. 24 с.

